

egen Anordning, hvorefter dette Beløb skal repareres; denne Anordning skal da forelægges Stænderne, og de skulle da have Ret til at tage Beslutning med Hensyn til Udredelsesmaaden, men slet ikke med Hensyn til Størrelsen af Beløbet; thi Størrelsen af Beløbet vedkommer det ikke de særlige Landsdele at kontrollere; den fastsættes af den fælles Lovgivningsmagt, og Garantien for dens rigtige Fastsættelse maa findes hos den. Deraf vil man see, at, naar en saadan lang Række af Foranstaltninger skal træffes, forinden Beløbet skaffedes tilveie, maa det nødvendigviis være et andet Beløb — ingen Magt paa Jorden kan vide, hvoraf det skulde anvises, — end det, der virkelig er det tilstedeværende Deficit til enhver Tid; det maatte være Noget, der i Forveien var calculeret og gjort Overslag over. Maaskee det vil siges, at der Intet vil være til Ginder for en speciel Henvisning til Kongerigets Forfatningslov, og at lade den sidste Deel af Bestemmelsen komme til Virkning, selv om der ikke var Tale om et bestemt Beløb; thi den kunde da ialfald have den gode Virkning, at Udsjørelsen skulde finde Sted saaledes, at Sagen afgjordes til den Tid, Beløbet forfaldt; men det vilde kun være under den Forudsætning, at det overlodes til administrativ Vilkaarlighed; og naar man staaer paa et constitutionelt Standpunkt, maa man nødvendigviis, selv om man er overbevist om, at Administrationen er besjælet af de allerbedste Hensigter, og at den kun vil gjøre, hvad den selv anseer for rigtigt at fore igjennem, selv om man er besjælet af denne Overbevisning, som dog ikke altid kan ventes at være tilstede i lige Maal, dog, constitutionelt taget, stedse ønske, at Lovgivningen mere og mere træder ind, og at den administrative Vilkaarlighed formindskes saameget som muligt, og at der, hvor det uden Ulempe for højere Formaaals Opnaaelse kan effectueres, gives Lovbestemmelser og Lovregler, hvortil man kan holde sig. Men her vilde det være aldeles overladt til administrativ Vilkaarlighed, naar det skulde være rigtigt at træde op ligeoverfor en Landsdeel med Krav paa, at en Udgift nu strax skulde dækkes, endogsaa med en saadan Følge i Udsigt, at, hvis den

ikke dækkes, saa tog man Indtægterne for lods, hvor de fandtes, og lod saaledes hele Administrationen for den enkelte Landsdeel gaae istaa. Det kunde vel være, at der kunde være en saadan Centralbestyrelse, som vilde sige: „Det kommer ikke os ved, det er forfatningsmæssigt, lad det kun gaae istaa“. Hvor der er Tale om saa vigtige betydningsfulde Skridt, som her er stillet i Udsigt, kan det dog ikke gaae an, at det skulde være nok, at Bestyrelsen sagde: „Det er det Deficit, der er tilstede;“ og ingen Anden kan jo sige det, thi Lovgivningsmagten er jo ikke stedse tilstede, — ja, havde man en permanent Repræsentation, som stedse var tilstede, saa kunde man recurrere til den i Tilfælde af en opstaaet Conflict; men, da Repræsentationen for de fælles Anliggender ordentligviis kun er tilstede en kort Tid hvert andet Aar, saa er det Bestyrelsen, der i denne lange Periode udelukkende har Afgjørelsen heraf. Naar denne sagde: „Saaledes er Deficitet,“ da skulde dette altsaa være nok til, at de forskellige Landsdele, i Forudsøelse af, hvilke Følger Undladelse af Oplydelsen af deres Pligt førte med sig, vare nødt til at fyldestgjøre Fordringen? Ingen kan jo dog kontrollere i forveien, hvorledes de forskellige Indtægtskilder, der alle ere calculatoriske paa een nær, som jeg omtalte i mit forrige Foredrag, og hvorledes de forskellige Udgifter stille sig; der kan jo i saa Henseende ved den mindste Forandring fra Administrationens Side ske den allerstørste Forandring i den virkelige Ind- og Udgaen af Beløbene. Naar den lykkelige Ulykke, som jeg nævnedes for — den ærede Landsthingsmand greb Ordene, og, da jeg synes, at de ere betegnende, gjentager jeg de samme Udtryk — indtraadte, at det budgetterede Deficit virkelig formindskedes under Bestyrelsens Hænder, blev det sagt af den ærede Landsthingsmand, at der dog var en virkelig Ulempe tilstede, idet Pengene da vare forsvundne for Landsdelen og bragte over paa et andet Sted, og tilføiede da den ærede Landsthingsmand „under et andet Ansvar“. For det Første maa jeg bemærke, at jeg ikke har sagt, at det just var et Gode, men jeg har udtrykkeligt fremhævet, at det var det Æneste, jeg troede, at Noget kunde fremsætte som en